

Spis treści

Wstęp	11
Rozdział 1. Choroba afektywna dwubiegunowa – starożytna i nowożytna historia pojęcia	14
1.1 Wprowadzenie	14
1.2 Starożytność	15
1.3 Średniowiecze	16
1.4 XVI–XVII wiek	16
1.5 XVIII wiek	17
1.6 XIX wiek	18
1.7 Początek XX wieku	18
1.8 Połowa i koniec XX wieku	19
1.9 XXI wiek	21
1.10 Polski wkład w rozwój wiedzy o chorobie afektywnej dwubiegunowej	23
1.12 Podsumowanie i kierunki na przyszłość	23
Bibliografia	24
Rozdział 2. Etiologia i obraz psychopatologiczny zaburzenia dwubiegunowego	28
2.1 Wprowadzenie	28
2.2 Etiologia choroby afektywnej dwubiegunowej	28
2.2.1 Czynniki genetyczne	29
2.2.2 Czynniki neurobiologiczne	30
2.2.2.1 Rola neuroprzekaźników	30
2.2.2.2 Zmiany w układach neuroprzekaźników w epizodzie manii	31
2.2.2.3 Zmiany w układach neuroprzekaźników w epizodzie depresji	32
2.2.2.4 Zmiany w strukturze OUN	33
2.2.2.5 Zmiany w funkcjonowaniu OUN	33
2.2.3 Czynniki środowiskowe i psychospołeczne	35

2.3	Stany somatyczne i leki predysponujące do epizodów chorobowych	36
2.4	Manifestacja kliniczna choroby afektywnej dwubiegunowej	38
2.4.1	Obraz przebiegu ChAD	38
2.4.2	Depresja	39
2.4.3	Mania i hipomania	40
2.4.4	Objawy psychotyczne	41
2.4.5	Stan mieszany	42
2.5	Typy choroby afektywnej dwubiegunowej	42
2.6	Spektrum choroby afektywnej dwubiegunowej	43
2.7	Przebieg choroby afektywnej dwubiegunowej z szybką zmianą faz	44
2.8	Zjawisko rozniecania (<i>kindling</i>)	44
2.9	Psychiatryczna współchorobowość w chorobie afektywnej dwubiegunowej	45
2.10	Podsumowanie	46
	Bibliografia	46

Rozdział 3. Choroba afektywna dwubiegunowa w klasyfikacjach DSM-5, ICD-10, ICD-11

3.1	Wprowadzenie	53
3.2	Zaburzenie afektywne dwubiegunowe w DSM-5	54
3.2.1	Wyróżniki zaburzeń dwubiegunowych	56
3.3	Choroba afektywna dwubiegunowa w ICD-10	58
3.3.1	Zaburzenia afektywne dwubiegunowe (F31)	59
3.4	Zmiany w opisie kategorii w klasyfikacji ICD-11	61
3.5	Zaburzenia dwubiegunowe w ICD-11	62
3.5.1	Zaburzenie dwubiegunowe typu I w ICD-11	62
3.5.2	Uszczegółowienia zaburzenia dwubiegunowego typu I	63
3.5.3	Zaburzenie dwubiegunowe typu II według ICD-11	68
3.5.4	Uszczegółowienia zaburzenia dwubiegunowego typu II	69
3.6	Typy przebiegu zaburzenia dwubiegunowego w ICD-11	74
3.7	Podsumowanie	75
	Bibliografia	76

Rozdział 4. Współczesne możliwości leczenia choroby afektywnej dwubiegunowej

4.1	Wprowadzenie	77
4.2	Ogólne zalecenia, rekomendacje i standardy leczenia choroby afektywnej dwubiegunowej	78
4.3	Etapy przebiegu choroby afektywnej dwubiegunowej wymagające odrębnego postępowania terapeutycznego	79
4.4	Leki normotymiczne	79
4.4.1	I generacja leków normotymicznych	80
4.4.2	II generacja leków normotymicznych	84

4.5	Inne leki o profilu normotymicznym	89
4.5.1	Atypowe leki przeciwpsychotyczne	89
4.6	Leki przeciwpadaczkowe i prokognitywne	90
4.7	Metody leczenia manii i hipomanii, stanów mieszanych i cHAD z szybką zmianą faz	92
4.7.1	Leczenie manii i hipomanii	92
4.7.2	Leczenie stanu mieszanego	94
4.7.3	Leczenie choroby afektywnej dwubiegunowej typu I oraz typu II z szybką zmianą faz	95
4.8	Leczenie farmakologiczne depresji w przebiegu cHAD	97
4.9	Rola psychodietetyki i aktywności fizycznej w profilaktyce nawrotów cHAD	99
4.10	Nowoczesne technologie w profilaktyce i leczeniu	100
4.11	Psychoterapia	101
4.11.1	Problemy pacjentów będące wskazaniem do psychoterapii	102
4.11.2	Nurty i formy psychoterapii zalecane w chorobie afektywnej dwubiegunowej	103
4.12	Podsumowanie	105
	Bibliografia	105
Rozdział 5.	Psychoedukacja w chorobie afektywnej dwubiegunowej	112
5.1	Wprowadzenie	112
5.2	Definicja i cele psychoedukacji	113
5.3	Różne formy psychoedukacji oraz wykorzystanie postępu technologicznego	113
5.4	Psychoedukacja indywidualna	114
5.5	Psychoedukacja grupowa	114
5.6	Internetowe i mobilne narzędzia psychoedukacji	115
5.7	Psychoedukacja dostarczająca wiedzy ogólnej i skutecznych strategii radzenia sobie w chorobie afektywnej dwubiegunowej	116
5.7.1	Psychoedukacja obejmująca wiedzę na temat cHAD	116
5.7.2	Psychoedukacja obejmująca strategię radzenia sobie	117
5.8	Psychoedukacja a współpraca pacjenta z lekarzem	118
5.9	Dowody na skuteczność psychoedukacji stosowanej w chorobie afektywnej dwubiegunowej	120
5.10	Potencjalne trudności we wprowadzeniu psychoedukacji w praktyce klinicznej	120
5.11	Podsumowanie	121
	Bibliografia	122
Zakończenie		125